

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XL. De his quae Dionysio Episcopo acciderunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

κολαστηρίῳ ἐξύλῃ ἀσπίδα καὶ διαθήματα κα-
τασπόμενος. πυρὸς τε ἀπειλὰς, καὶ ὅσα ἄλλα
πρὸς τῶν ἐχθρῶν ἐπενεχθέντα κατὰ τὴν ἐκείνου
οἰκίαν αὐτὸν ἐτυχέ τελεος, καὶ ἀμὲν
αὐτὸν ἀνελεῖν παντὶ δυνεὶ δὲ δικαστῆς φιλονεί-
κως ἐν ἑαυτῷ. ὁποῖας τε μὲν ταῦτα καὶ ἀλείπει
φονὰς, καὶ αὐτὰς πλήρεις τοῖς ἀναλήψεως δεο-
μένοις ὠφελείας. πλείους ὅσαι τὰν δὲ οὐκ ἐπι-
σολῶν τὰ ληθεῖς ὁμῆς καὶ ἀκριβῆς ἀνέχεσθαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μ'.

Περί τῆς Διονυσίου συμφορῆς.

Τ' ἄγετοι καὶ Διονύσιον, ἐν τῇς πρὸς Β
Γερμανὸν ἐπιστολῇ αὐτῆς ἀναθήσομαι
ἑτά τετον ἀπὸ ἐαυτοῦ λέγων ἰσορεῖ τὸν τρέ-
πον. ἐγὼ δὲ καὶ ἐνώπιον τῆς Θεᾶς λαλῶ, καὶ
αὐτὸς οἶδεν ὅτι ἐψεύδομαι· ἐδὲ μίαν ἐπὶ
ἐμαυτῷ βαλλόμενον, καὶ ὅτι ἀθεοίπετοίμαι
τὴν φυγὴν. ἀλλὰ καὶ πρότερον τῆς καὶ δέκιον
προτεθέντος διωγμοῦ, Σαβίνου αὐτῆς ὥρας
Φρεμεντάριον ἐπέμψεν εἰς ἀναζήτησίν μου.
καὶ γὰρ μὲν τεσσάρων ἡμερῶν ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ ἔμει-
να, τὴν ἀφίξιν τῆς Φρεμενταρίως προσδο-
κῶν. ὁ δὲ πάντα μὲν ἀπεπλήρωσεν ἀνερευ-
κῶν. τὰς δὲ οὐκ ἐπὶ τὰς πόλιν, τὰς ἀγροὺς. ἐν-
θα κρύπτειν αὐτὸς ἐβασίλειον ὑπονόησεν. ἀο-
ρασία δὲ εἶχετο, καὶ ἐνρίσκων τὴν οἰκίαν· καὶ
ὅτι ἐπίστευεν οἴκῳ μεδιωκόμενον μένειν. καὶ
μόλις μὲν τὴν τετάρτην ἡμέραν κελεύσαντός
μου μετὰ τῆς Θεᾶς, καὶ ἀδελφῶν οὐκ ὁδο-
ποισαίνος. ἐγὼ τε καὶ οἱ παῖδες καὶ πολλοὶ
τῶν ἀδελφῶν, ἅμα συνεξήλθομεν. ὅτι ὅτι
τῆς Θεᾶς προνοίας ἔργον ἐκείνου γέγονε, τὰ
ἐξῆς ἐδήλωσεν. ἐν οἷς τάχα ποιηγόντα μὲν
χρησιμῶς. εἴτα τινα μετὰ τὴν εἰπὴν, τὰ μὲν
τὴν φυγὴν αὐτῶν συμβεβηκότα δηλοῖ, ταῦτα
ἐπιφέρει. ἐγὼ μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς οἰκίας ἀ-
μα τοῖς σωμένοι μοι χροόμενον ὑπὸ τοῖς στρα-
τιώταις, εἰς Ταπόσιον ἤχθλιν ὅτι Τιμόθεον
κατὰ τὴν τῆς Θεᾶς πρόνοιαν ἐτυχέ μὴ παρῶν,
καὶ ὅτι ἀσπληφείας. ἐλθὼν δὲ ὕστερον, εὗρετον
οἶκον ἔρημον καὶ φρενέτας αὐτὸν ὑπερέτας
ἡμᾶς δὲ ἐξωδραποδισμένους. καὶ μετ' ἐτε-
ρα φησὶ. καὶ τίς ὁ τῆς θαυμασίας οἰκονομίας
αὐτῆς τρέπον· τὰ γὰρ ἀληθῆ λέχθησεται. ἀ-
πῆλτα τίς τῶν χωριτῶν ὑποφύγοντι τῷ
Τιμόθεῳ καὶ τεταραγμένῳ. καὶ τὴν αἰτίαν

A minas, & quæcumque alia ab inimicis
illata fortiter sustinuit : & cuiusmodi
tandem harum rerum exitus fuerit, ju-
dice omni virum nisi ambitiosè con-
tendente ne illum interficeret : deniq;
quos sermones posthæc quamque utiles
iis qui consolatione indigent relique-
rit, plurimæ ejus epistolæ non minus ve-
rè quàm accuratè commemorant.

CAPUT XL.

De his quæ Dionysio acciderunt.

Q'Uæ autem Dionysio contigerunt, ^{Huc refer}
ex ipsius adversus Germanum e- ^{Niceph.}
pistola hic adscribam : in qua de se- ^{c. 28. l. 5.}
metipso verba faciens, ita narrat : ego
verò coram Deo loquor, & ipse icit
me nequaquam mentiri : nunquam
mea sponte, nec sine Dei nutu fu-
gam inii. Sed & prius, cum persecu-
tionis edictum sub Decio propositum
fuisset, Sabinus Frumentarium qui me
requireret, eodem temporis momen-
to misit. Atque ego quidem quatri-
duo domi mansi, adventum exspe-
ctans Frumentarii. Ille verò omnia
circumeundo perscrutabatur : vias, flu-
vios, agros : ubi me occultari aut quæ
transitum esse suspicabatur. Verum
caligo quædam ei obtutum ademerat,
ne domum reperiret. Neque enim o-
pinabatur me domi consistere grassan-
te adversus me persecutione. Vixque
post diem quartum, cum Deus mihi
ut aliò migrarem præcepisset, ac præ-
ter opinionem omnium viam aperuisset :
ego & famuli, multique ex fratri-
bus simul egressi sumus. Atque id divi-
næ providentiæ opus fuisse, rerum e-
ventus postea declaravit. Siquidem
nonnullis fortasse haudquaquam inuti-
les fuimus. Deinde paucis interpositis,
ea quæ ipsi post fugam contigerunt sub-
jungit his verbis : Ego quidem circa
Solis occasum unà cum comitibus meis
à militibus comprehensus, Taposirim
perductus sum. Timotheus verò Deo
ita disponente, tum quidem non adfuit,
nec comprehensus est. Sed cum postea
advenisset, domum vacuum reperit, &
satellites qui eam custodiebant : nos
verò in servitutem abductos. Et ali-
quanto post : Quisnam verò, inquit, di-
vinæ illius dispositionis ordo ac modus
fuit : Dicam enim quæ vera sunt. Aufu-
genti & perturbato Timotheo agrestis

Gg ij

quidam occurrens, causam festinationis pereontatur. Ille rem ut erat exposuit. Rusticus re audita (pergebat tunc forte ad nuptiale convivium. Solent enim in huiusmodi conviviis totam noctem pervigilare) ingressus rem discumbentibus narrat. Qui confestim quasi signo dato, omnes uno impetu consurrexerunt: & concito cursu in nos irruentes, clamorem ediderunt. Continuo satellitibus qui nos custodiebant in fugam versis, supervenientes, nos, ut eramus, nudis in grabatis jacentesprehenderunt. Ac primo quidem aspectu, Deum testor, latrones esse existimans qui spoliandi ac diripiendi causâ venissent, manens in lectulo meo nudus, sola opertus linea tunica, reliquam vestem quæ juxta me posita erat eis porrexî. At illi consurgere me & quam celerrimè proficisci jusserunt. Tunc demum intelligens cujus rei gratia venissent, vociferari cœpi: rogans atque obtestans ut abirent, nosque illic dimitterent. Quod si de nobis bene mereri vellet, orabam ut eos qui me abducebant satellites prævenirent, ipsiq; caput mihi demerent. Hæc me vociferantem, ut norunt ii qui mihi confortes & participes ærumnarum omnium fuere, invitum surgere coëgerunt. Ac me quidem ipse humi supinum abjeci. Illi verò pedibus manibusque comprehendentes me trahere atque educere cœperunt. Sequebantur me Caius & Faustus, Petrus ac Paulus: qui horum omnium testes fuere. Qui me suscipientes, ex oppidulo exportarunt, ac deinde nudo impositum asino abduxerunt. Et hæc quidem de seipso Dionysius narrat.

A τῆς ἐπέξεως ἐπύθετο· ὃ δὲ ταλῆθες ἔδειξε καὶ
κέν· ἀκασας· ἀπῆναι δὲ εὐαχνοῦν· ὁ
μυς· διαπανχίζειν ὅς αὐτοῖς ἐνταῖς ταῖς
ταῖς συνόδοις ἐθ· εἰσελθὼν ἀπῆλθεν· καὶ
κατακειμένοις· οἱ δὲ μὴ μᾶκα καθάπερ διπο
θήμα· πάντες ἔξανησαν· καὶ ὁρῶντες
ὁρμηνοὶ τὰ χις· ἤκον· Ἰππασυδὸν ἔτε
ἠλάλαξαν· καὶ φυγῆς ἐνθώς τῷ φρερε
ἡμᾶς· ἑσθιωτῶν ἡγομήρης· ἐπέστησαν ἡμῶν
εἰχόμενοι· ἐπὶ τῷ ἀσθιωτῶν συμποδῶν καὶ
κειμένοι· καὶ γὰρ μὲν οἶδεν ὁ θεὸς ὡς λησας
B ναυαγίστερον ἡγομήρη· ἐπὶ σύλησιν καὶ
παγῇ ἀφικομένους· μένων ἐπὶ τῆς ἐνθώς·
ἡμῶν γυμνός· ἐν τῷ λησῶν ἐσθίματι· τῇ δὲ
πῇ ἐσθίματι καὶ ἀκειμένην αὐτοῖς ὡς ἐσθί·
ἔξανησαν· καὶ τὸ ἐκείδον καὶ τὴν ταχὺν
ἔξιναι· καὶ τότε συνείδ· ὡς παρῆσαν· αὐ
καγον δὲ ἡμῶν· αὐτῶν καὶ ἰκετεύων ἀπῆλ
καὶ ἡμᾶς· εἴ· εἴ· βέλονται· πηχέσων ἐργ
σαδ· τὰς ἀπάγοντας με φθάσαι· καὶ τῇ
φαλῇ αὐτὰς τῷ ἐμῷ διποτεμεῖν ἡξί
τοιαῦτα βοῶντες· ὡς ἴσασιν οἱ κοινοὶ με
C μέτοχοι πάντων ἡγομήρη· ἀνίστασιν πα
βίαν· καὶ γὰρ μὲν παρῆκα ἐμαυτὸν ὅπως
τὰ ἀφ· οἱ δὲ διαλαδόντες χειρῶν καὶ πο
σύροντες ἔξήγαγον· ἐπικολάθει δὲ μοι αὐ
τῶν πάντων ἡγομήρη· μάστιγες· ταῖς
Φαῦς· Πέπς· Παῦλ· οἱ καὶ ὑπολα
τες με· φορέειν ἔξήγαγον ὅς πολυχνῆ· ἐ
γυμνῶ ἐπέβασαντες ἀπῆλθον· ταῦτα
ἐαυτῶ· Διονύσι· διεξέρεγμαι.

С Л Р Ц Т XLI.

De iis qui Alexandria martyrium subierunt.

Huc refer
Niceph.
l. 5. c. 29.
30, 31.

IN epistola verò ad Fabium episcopum Antiochiæ, eorum qui imperante Decio martyrium Alexandriæ subierunt, certamina refert hoc modo: Nequaquam ex Imperatoris edito persecutio cœpta est, quippe quæ integro anno anteverterat. Etenim infausus quidam Vates ac Poëta quisquis ille fuit, commoverat jam antea atque incitaverat adversus nos Gentilium turbas, ad innatam genti superstitionem animos eorum incendens. Ab hoc igitur homine stimulati, omnemque ad patranda scelera licentiam nati

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΑ'

Περὶ τῆς αὐτῆς Ἀλιξανδρείας μαρτυροῦνται.

Ὁ δὲ αὐτὸς ἐν ἐπιστολῇ τῇ πρὸς Φαύ-
 Επίσκοπον Ἀντιόχειαν, τῶν καὶ δού-
 μαρτυρησάντων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῶν
 γυναικῶν, τῷτον ἰσορεῖ τὸν τρόπον. οὐκ ἔ-
 τῃ βασιλικῇ προτάγματις ὁ διαγμ-
 παρ' ἡμῖν ἤξεσθ', ἀλλὰ γὰρ ὅλον ἐναυ-
 προύλαβε καὶ φθάσας ὁ κακῶν τῇ π-
 λει ταύτῃ μάντις καὶ ποιητῆς ὅς τις ἐλάτ-
 ῃν, ἐκίνησε καὶ παρώρμησε καθ' ἡμῶν
 πλῆθη τῶν ἐθνῶν, εἰς τὴν ἐπιχωρεῖν
 τῆς δαισιναιμονίας ἀναρρίπισας. οἱ γὰρ
 δις θέντες ὑπὸ ἀσπίδι, καὶ πάσης ὁρμήσεως